EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 22.9.2009
KOM(2009) 492 lopullinen

2009/0133 (ACC)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Indonesian tasavallan kokonaisvaltaista kumppanuutta ja yhteistyötä koskevan puitesopimuksen allekirjoittamisesta

PERUSTELUT

Neuvosto valtuutti marraskuussa 2004 komission neuvottelemaan Thaimaan, Indonesian, Singaporen, Filippiinien, Malesian ja Brunein kanssa tehtävistä kumppanuutta ja yhteistyötä koskevista yksittäisistä puitesopimuksista. Neuvottelut Indonesian kanssa aloitettiin vuonna 2005 ja ne saatiin päätökseen kesäkuussa 2007. Saatuaan Coreperiltä hyväksynnän komissio allekirjoitti kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen heinäkuussa 2007. Indonesia allekirjoitti sopimuksen heinäkuussa 2009 sen jälkeen kun indonesialaisia lentoyhtiöitä koskeva EU:n lentokielto oli osittain poistettu.

Indonesian kanssa tehtävä kumppanuus- ja yhteistyösopimus tarjoaa uudet puitteet osapuolten kahdenvälisille suhteille, jotka tällä hetkellä perustuvat vuonna 1980 tehtyyn ETYn ja ASEANin väliseen sopimukseen. Uuteen sopimukseen sisältyy Indonesiaa oikeudellisesti sitova velvoite noudattaa ihmisoikeuksia sekä kansainvälisesti hyväksyttyjä normeja terrorismin ja joukkotuhoaseiden torjunnan alalla. Indonesia on myös hyväksynyt sopimuslausekkeen, joka velvoittaa sen liittymään Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntöön.

Kumppanuus- ja yhteistyösopimus tarjoaa mahdollisuuden yhteistyöhön monilla aloilla, joista voidaan mainita ympäristö, ilmastonmuutos, energia, tiede ja teknologia sekä meri- ja ilmakuljetukset. Kumppanuus- ja yhteistyösopimuksessa käsitellään myös laittomaan maahanmuuttoon, rahanpesuun, huumausaineisiin, järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja lahjontaan liittyviä kysymyksiä. Sopimus tarjoaa lisäksi puitteet vapaakauppasopimusneuvotteluille ASEAN-maiden kanssa neuvoston päätelmissään tähän antaman valtuutuksen mukaisesti. Vapaakauppasopimusten tekeminen edellyttää kuitenkin kumppanuus- ja yhteistyösopimusten tekemistä kyseisten maiden kanssa.

Poliittisesta näkökulmasta Indonesian kanssa tehtävä sopimus toimii esikuvana alueen muiden maiden kanssa tehtäville kumppanuus- ja yhteistyösopimuksille. Sopimuksen ansiosta EU voi saada lisää vastuuta ja vaikutusvaltaa alueella, jonka maat ovat perinteisesti suuntautuneet Kiinaan ja Yhdysvaltoihin ja olleet näiden vaikutuspiirissä. EU aikoo kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen nojalla edistää eurooppalaisia arvoja ja lisätä konkreettista yhteistyötä useilla yhteisen kiinnostuksen kohteena olevilla aloilla. Sopimus on myös myönteinen esimerkki väestöryhmien välisestä yhteistyöstä, kun otetaan huomioon, että Indonesia on väkiluvultaan Aasian kolmanneksi suurin maa ja maailman suurin muslimivaltio.

2009/0133 (ACC)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Indonesian tasavallan kokonaisvaltaista kumppanuutta ja yhteistyötä koskevan puitesopimuksen allekirjoittamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 133 ja 181 artiklan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[1],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto valtuutti 25 päivänä marraskuuta 2004 komission neuvottelemaan Indonesian tasavallan kanssa kumppanuutta ja yhteistyötä koskevasta puitesopimuksesta, jäljempänä ’sopimus’.

(2) Sopimus olisi allekirjoitettava sen mahdollista myöhempää tekemistä varten,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Indonesian tasavallan kokonaisvaltaista kumppanuutta ja yhteistyötä koskevan puitesopimuksen, jäljempänä ’sopimus’, allekirjoittaminen yhteisön puolesta sillä varauksella, että sopimuksen tekemisestä tehdään neuvoston päätös.

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Valtuutetaan neuvoston puheenjohtaja nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla on oikeus allekirjoittaa sopimus yhteisön nimissä.

[1] EUVL C , , s. .

Tehty Brysselissä […] päivänä […] kuuta […].

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[…]

LIITE

PUITESOPIMUS EUROOPAN YHTEISÖN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN SEKÄ INDONESIAN TASAVALLAN KOKONAISVALTAISESTA KUMPPANUUDESTA JA YHTEISTYÖSTÄ

EUROOPAN YHTEISÖ, jäljempänä ’yhteisö’,

sekä

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

BULGARIAN TASAVALTA,

TŠEKIN TASAVALTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

VIRON TASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTI,

ITALIAN TASAVALTA,

KYPROKSEN TASAVALTA,

LATVIAN TASAVALTA,

LIETTUAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

UNKARIN TASAVALTA,

MALTAN TASAVALTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PUOLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

ROMANIA,

SLOVENIAN TASAVALTA,

SLOVAKIAN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen sopimuspuolet, jäljempänä ’jäsenvaltiot’,

sekä

INDONESIAN TASAVALLAN HALLITUS,

jäljempänä ’sopimuspuolet’,

jotka

OTTAVAT HUOMIOON Indonesian tasavallan ja yhteisön perinteiset ystävällismieliset suhteet sekä niitä yhdistävät läheiset historialliset, poliittiset ja taloudelliset siteet,

KATSOVAT, että sopimuspuolet pitävät erityisen tärkeänä keskinäisten suhteidensa kokonaisvaltaisuutta,

VAHVISTAVAT sopimuspuolten sitoutumisen Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjassa esitettyjen periaatteiden noudattamiseen,

VAHVISTAVAT sopimuspuolten sitoutumisen kunnioittamaan, edistämään ja suojelemaan demokratian periaatteita sekä perusluonteisia ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta, rauhaa ja kansainvälistä oikeutta sellaisina kuin ne vahvistetaan Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa, Rooman perussäännössä ja muissa kumpaankin sopimuspuoleen sovellettavissa kansainvälisissä ihmisoikeusasiakirjoissa,

VAHVISTAVAT kunnioittavansa Indonesian tasavallan itsemääräämisoikeutta, alueellista koskemattomuutta ja kansallista yhtenäisyyttä,

VAHVISTAVAT sitoutumisensa oikeusvaltion ja hyvän hallintotavan periaatteisiin ja toiveensa lisätä kansojensa taloudellista ja sosiaalista edistymistä ottaen huomioon kestävän kehityksen periaatteen ja ympäristönsuojelun vaatimukset,

VAHVISTAVAT, etteivät vakavimmat kansainvälistä yhteisöä huolestuttavat rikokset saa jäädä rankaisematta ja että niistä syytetyt henkilöt olisi tuotava oikeuden eteen ja, jos heidät todetaan syyllisiksi, rangaistava heitä asianmukaisesti, ja että asianomaisia henkilöitä vastaan olisi kohdistettava tehokkaat syytetoimet toteuttamalla toimenpiteitä kansallisella tasolla ja lisäämällä maailmanlaajuista yhteistyötä,

ILMAISEVAT täyden sitoutumisensa torjumaan kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin kaikkia muotoja kansainvälisen oikeuden, ihmisoikeuslainsäädäntö mukaan luettuna, maahanmuutto- ja pakolaiskysymyksiä koskevien humanitaaristen periaatteiden sekä

kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisesti ja kehittämään tehokkaan kansainvälisen yhteistyön ja välineet niiden kitkemiseksi,

TUNNUSTAVAT, että asiaa koskevat kansainväliset yleissopimukset sekä Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston asianomaiset päätöslauselmat, nro 1540 mukaan luettuna, perustuvat koko kansainvälisen yhteisön sitoutumiseen torjua joukkotuhoaseiden leviämistä,

TUNNUSTAVAT tarpeen tiukentaa sekä aseistariisuntaa että aseiden leviämisen estämistä koskevia velvoitteita kansainvälisessä oikeudessa muun muassa joukkotuhoaseiden aiheuttaman vaaran poissulkemiseksi,

TUNNUSTAVAT Euroopan talousyhteisön sekä Indonesian, Malesian, Filippiinien, Singaporen ja Thaimaan eli Kaakkois-Aasian valtioiden liiton (ASEAN) jäsenvaltioiden välillä 7 päivänä maaliskuuta 1980 tehdyn yhteistyösopimuksen ja siihen myöhemmin lisättyjen liittymispöytäkirjojen tärkeyden,

TUNNUSTAVAT sopimuspuolten nykyisten suhteiden lujittamisen tärkeyden niiden keskinäisen yhteistyön lisäämiselle ja yhteisen tahtonsa vakiinnuttaa, syventää ja monipuolistaa suhteitaan molemminpuolisesti tärkeillä aloilla tasavertaisesti, syrjimättömästi, luonnonympäristöä suojellen ja molemminpuoliseksi eduksi,

VAHVISTAVAT toiveensa edistää yhteisön ja Indonesian tasavallan välistä yhteistyötä yhteisten arvojen pohjalta molemminpuoliseksi eduksi ottaen huomioon alueellisessa toimintakehyksessä toteutetun toiminnan,

NOUDATTAVAT omia lakejaan ja hallinnollisia määräyksiään,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

I OSASTO

LUONNE JA SOVELTAMISALA

1 artikla
Yleiset periaatteet

1. Demokratian periaatteiden ja perusihmisoikeuksien kunnioittaminen, sellaisina kuin ne vahvistetaan ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja muissa molempiin sopimuspuoliin sovellettavissa kansainvälisissä ihmisoikeusasiakirjoissa, on kummankin sopimuspuolen sisä- ja ulkopolitiikan perusta ja olennainen osa tätä sopimusta.

2. Sopimuspuolet vahvistavat yhteiset arvonsa sellaisina kuin ne esitetään Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjassa.

3. Sopimuspuolet vahvistavat sitoutuneensa edistämään kestävää kehitystä, tekemään yhteistyötä ilmastonmuutoksen asettamaan haasteeseen vastaamiseksi ja edistämään kehityksen vuosituhattavoitteiden saavuttamista.

4. Sopimuspuolet vahvistavat sitoutumisensa avun tehokkuudesta vuonna 2005 annettuun Pariisin julistukseen ja sopivat lujittavansa yhteistyötä kehityksen edistämiseksi.

5. Sopimuspuolet vahvistavat sitoutumisensa hyvän hallintotavan ja oikeusvaltion periaatteisiin, oikeuslaitoksen riippumattomuus mukaan luettuna, sekä korruption torjuntaan.

6. Tämän kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpano perustuu tasavertaisuuden ja molemminpuolisen edun periaatteisiin.

2 artikla
Yhteistyön tavoitteet

Lujittaakseen kahdenvälisiä suhteitaan sopimuspuolet käyvät kokonaisvaltaista vuoropuhelua ja lisäävät yhteistyötä kaikilla molemminpuolisesti tärkeillä aloilla. Tavoitteina on erityisesti:

a) kehittää kahdenvälistä yhteistyötä kaikilla sopivilla alueellisen ja kansainvälisen tason foorumeilla ja organisaatioissa,

b) kehittää sopimuspuolten välistä kauppaa ja niiden välisiä investointeja molempien eduksi,

c) aloittaa yhteistyö kaikilla kauppaan ja investointeihin liittyvillä molemminpuolisesti tärkeillä aloilla kauppa- ja investointivirtojen helpottamiseksi ja kaupan ja investointien esteiden ennaltaehkäisemiseksi ja poistamiseksi mukaan luettuina tarvittaessa nykyiset ja tulevat EY:tä ja ASEANia koskevat alueelliset aloitteet,

d) aloittaa yhteistyö muilla molemminpuolisesti tärkeillä aloilla, joihin kuuluvat erityisesti matkailu, rahoituspalvelut, verotus ja tulli, makrotalouspolitiikka, teollisuuspolitiikka ja pk-yritykset, tietoyhteiskunta, tiede ja teknologia, energia, liikenne ja liikenneturvallisuus, koulutus ja kulttuuri, ihmisoikeudet, ympäristö ja luonnonvarat meriympäristö mukaan luettuna, metsätalous, maatalous ja maaseudun kehittäminen, merenkulku- ja kalastusyhteistyö, terveys, elintarviketurvallisuus, eläinten terveys, tilastointi, henkilötietojen suoja, valtion ja julkishallinnon nykyaikaistamista koskeva yhteistyö sekä teollis- ja tekijänoikeudet,

e) aloittaa maahanmuuttoasioita käsittelevä vuoropuhelu, joka kattaa laillisen ja laittoman maahanmuuton sekä ihmisten salakuljetuksen ja ihmiskaupan,

f) aloittaa ihmisoikeuksia ja oikeudellisia kysymyksiä käsittelevä yhteistyö,

g) aloittaa yhteistyö joukkotuhoaseiden leviämisen estämiseksi,

h) aloittaa yhteistyö terrorismin ja kansainvälisen rikollisuuden, kuten laittomien huumausaineiden ja niiden esiasteiden valmistuksen ja kaupan sekä rahanpesun, torjumiseksi,

i) edistää kummankin sopimuspuolen nykyistä ja mahdollista tulevaa osallistumista alueellisiin ja osa-alueellisiin yhteistyöohjelmiin,

j) kohottaa kummankin sopimuspuolen profiilia toisen sopimuspuolen alueella,

k) edistää kansalaisten keskinäistä ymmärtämystä erilaisten valtiosta riippumattomien tahojen kuten ajatusmyllyjen, akateemisten piirien, kansalaisyhteiskunnan ja

viestimien yhteistyöllä seminaarien, konferenssien ja nuoriso- ja muun toiminnan muodossa.

3 artikla
Joukkotuhoaseiden leviämisen estäminen

1. Sopimuspuolet katsovat, että joukkotuhoaseiden ja niiden kantolaitteiden leviäminen niin valtiollisille kuin valtioista riippumattomille toimijoille on yksi vakavimmista kansainvälisen vakauden ja turvallisuuden uhkatekijöistä.

2. Tämän vuoksi sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä ja osallistuvansa joukkotuhoaseiden ja niiden kantolaitteiden leviämisen estämiseen noudattamalla kaikilta osin monenvälisten aseistariisunta- ja asesulkusopimusten sekä muiden monenvälisesti neuvoteltujen sopimusten mukaisia velvoitteitaan ja Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjassa esitettyjä kansainvälisiä velvoitteita ja täyttämällä ne kansallisella tasolla. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että tämä määräys on olennainen osa sopimusta.

3. Sopimuspuolet sopivat lisäksi tekevänsä yhteistyötä ja toteuttavansa toimenpiteitä tehostaakseen niihin kumpaankin sovellettavien aseistariisuntaa ja joukkotuhoaseiden leviämisen estämistä koskevien kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa muun muassa jakamalla keskenään tietoja, asiantuntemusta ja kokemuksia.

4. Sopimuspuolet sopivat myös tekevänsä yhteistyötä ja toimivansa joukkotuhoaseiden leviämisen ja niiden kantolaitteiden leviämisen estämiseksi toteuttamalla toimia tavoitteenaan lopulta allekirjoittaa ja ratifioida kaikki muut asian kannalta merkitykselliset kansainväliset asiakirjat tai tarvittaessa liittyä niihin sekä panna ne kokonaisuudessaan täytäntöön.

5. Sopimuspuolet sopivat myös tekevänsä aseiden leviämisen estämiseksi yhteistyötä tehokkaan kansallisen vientivalvonnan perustamiseksi joukkotuhoaseiden viennin ja kauttakuljetuksen valvomista varten. Tässä yhteydessä on tarkoitus muun muassa valvoa joukkotuhoaseiden käyttöä kaksikäyttöteknologioihin ja määrätä vientivalvontamääräysten rikkomisesta tehokkaita pakotteita.

6. Sopimuspuolet sopivat käyvänsä säännöllistä poliittista vuoropuhelua edellä kuvattujen sopimuksen osien täydentämiseksi ja vahvistamiseksi. Vuoropuhelua voidaan käydä alueellisella tasolla.

4 artikla
Oikeudellinen yhteistyö

1. Sopimuspuolet tekevät yhteistyötä oikeusjärjestelmänsä, lakiensa ja oikeudellisten instituutioidensa kehittämiseen ja niiden tehokkuuden parantamiseen liittyvissä kysymyksissä erityisesti näkemyksiä ja kokemuksia vaihtamalla ja valmiuksia kehittämällä. Sopimuspuolet kehittävät rikosasioiden ja rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen yhteydessä annettavaa keskinäistä oikeusapua toimivaltansa rajoissa.

2. Sopimuspuolet vahvistavat, etteivät vakavimmat kansainvälistä yhteisöä huolestuttavat rikokset saa jäädä rankaisematta ja että niistä syytetyt henkilöt on

saatettava oikeuden eteen ja, jos heidät todetaan syyllisiksi, heitä on rangaistava asianmukaisesti.

3. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä kansallista ihmisoikeustoimintasuunnitelmaa 2004–2009 koskevan presidentin asetuksen täytäntöönpanemiseksi mukaan luettuina kansainvälisten ihmisoikeusasiakirjojen, kuten joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemistä ja rankaisemista koskevan yleissopimuksen ja Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön, ratifiointia ja täytäntöönpanoa varten tehtävät valmistelut.

4. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että niiden olisi hyödyllistä käydä ihmisoikeusvuoropuhelua.

5 artikla
Yhteistyö terrorismin torjunnassa

1. Sopimuspuolet, jotka vahvistavat terrorismin torjunnan tärkeyden, sopivat tekevänsä yhteistyötä terroritekojen estämiseksi ja tukahduttamiseksi sovellettavien kansainvälisten yleissopimusten, ihmisoikeusasiakirjat ja kansainvälinen humanitaarinen oikeus mukaan luettuina, omien lakiensa ja hallinnollisten määräystensä mukaisesti ja ottaen huomioon 8 päivänä syyskuuta 2006 annettuun YK:n yleiskokouksen päätöslauselmaan 60/288 sisältyvän YK:n maailmanlaajuisen terrorisminvastaisen strategian ja terrorismin torjuntaa koskevasta yhteistyöstä 28 päivänä tammikuuta 2003 annetun EU:n ja ASEANin yhteisen julistuksen.

2. Sopimuspuolet tekevät terrorismin torjumiseksi yhteistyötä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1373 ja muiden molempiin sopimuspuoliin sovellettavien asiaa koskevien YK:n päätöslauselmien, kansainvälisten yleissopimusten ja asiakirjojen täytäntöönpanon yhteydessä muun muassa:

   – vaihtamalla tietoja terroristiryhmistä ja niiden tukiverkostoista kansainvälisen oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti,

   – vaihtamalla näkemyksiä terrorismin torjunnassa käytetyistä keinoista ja menetelmistä, esimerkiksi tekniikasta ja koulutuksesta, ja kokemuksia terrorismin ennaltaehkäisystä,

   – tekemällä lainvalvontayhteistyötä lujittamalla oikeudellista kehystä ja puuttumalla terrorismin leviämistä edistäviin olosuhteisiin,

   – tekemällä yhteistyötä rajavalvonnan ja rajaturvallisuuden parantamiseksi tehostamalla valmiuksien kehittämistä verkottumisen ja koulutusohjelmien kautta sekä korkeiden virkamiesten, yliopisto-opettajien ja -tutkijoiden, analyytikkojen ja käytännön toimijoiden vierailuvaihdon avulla ja järjestämällä seminaareja ja konferensseja.

II OSASTO

YHTEISTYÖ ALUEELLISISSA JA KANSAINVÄLISISSÄ JÄRJESTÖISSÄ

6 artikla

Sopimuspuolet sitoutuvat vaihtamaan näkemyksiä ja tekemään yhteistyötä alueellisen ja kansainvälisen tason foorumeilla ja organisaatioissa, joista mainittakoon Yhdistyneet Kansakunnat, ASEANin ja EU:n vuoropuhelu, ASEANin alueellinen foorumi, Aasian ja Euroopan yhteistyöprosessi (ASEM), YK:n kauppa- ja kehityskonferenssi (UNCTAD) ja Maailman kauppajärjestö (WTO).

III OSASTO

KAHDENVÄLINEN JA ALUEELLINEN YHTEISTYÖ

7 artikla

1. Sopimuspuolet sopivat, että samalla kun ne kiinnittävät asianmukaista huomiota kysymyksiin kahdenvälisen yhteistyönsä puitteissa, kumpikin sopimuspuoli toteuttaa kuhunkin tämän sopimuksen kattamaan vuoropuhelu- ja yhteistyöalaan liittyviä toimia joko kahdenvälisellä tai alueellisella tasolla tai molemmilla. Sopivaa toimintakehystä valitessaan sopimuspuolet pyrkivät varmistamaan, että kaikkiin asianomaisiin osapuoliin kohdistuu mahdollisimman edulliset vaikutukset, ja lisäämään osapuolten osallistumista hyödyntäen mahdollisimman tarkasti käytettävissä olevat resurssit ja ottaen huomioon toteutettavuuden poliittiselta ja institutionaaliselta kannalta ja tarvittaessa varmistaen, että toimet sopivat yhteen muiden sellaisten toimien kanssa, joihin yhteisö ja ASEAN-kumppanit osallistuvat.

2. Yhteisö ja Indonesia voivat tarvittaessa päättää myöntää sopimuksen kattamilla tai siihen liittyvillä aloilla toteutettaviin yhteistyötoimiin rahoitustukea omien rahoitusmenettelyjensä ja -varojensa puitteissa. Tähän yhteistyöhön voi sisältyä muun muassa koulutusohjelmien, työpajojen ja seminaarien järjestämistä, asiantuntijavaihtoa, selvitysten laatimista ja muita sopimuspuolten sopimia toimia.

IV OSASTO

KAUPPAAN JA INVESTOINTEIHIN LIITTYVÄ YHTEISTYÖ

8 artikla

Yleiset periaatteet

1. Sopimuspuolet aloittavat kahdenvälistä ja monenvälistä kauppaa ja siihen liittyviä näkökohtia koskevan vuoropuhelun lujittaakseen kahdenvälisiä kauppasuhteitaan ja kehittääkseen monenvälistä kauppajärjestelmää.

2. Sopimuspuolet sitoutuvat kehittämään ja monipuolistamaan keskinäistä kauppaansa mahdollisimman pitkälle molemminpuolisen edun mukaisesti. Ne sitoutuvat parantamaan markkinoillepääsyn edellytyksiä poistamalla kaupan esteet, mikä tapahtuu ennen kaikkea poistamalla oikea-aikaisesti tullien ulkopuoliset esteet ja toteuttamalla avoimuuden lisäämiseksi toimenpiteitä ottaen tässä yhteydessä huomioon myös kansainvälisten järjestöjen tekemä työ.

3. Sopimuspuolet tunnustavat kaupan keskeisen merkityksen kehitykselle ja sen, että tullietuusjärjestelmien muodossa annettu apu on auttanut kehitysmaita, ja pyrkivät sen vuoksi panostamaan lisää tällaista apua koskeviin neuvotteluihin WTO:n vaatimukset huomioon ottaen.

4. Sopimuspuolet pitävät toisensa ajan tasalla kehityksestä, jota tapahtuu kauppapolitiikassa ja siihen liittyvillä politiikan aloilla, kuten maatalouspolitiikassa, kuluttajapolitiikassa ja elintarviketurvallisuuden, eläinten terveyden, vaarallisten kemiallisten aineiden ja jätehuollon toimintapolitiikoissa.

5. Sopimuspuolet edistävät kaupan ja investointisuhteidensa kehittämiseksi vuoropuhelua ja yhteistyötä, johon sisältyy muun muassa teknisten valmiuksien kehittäminen ongelmien ratkaisemiseksi 9–16 artiklassa tarkoitetuilla aloilla.

9 artikla

Terveyteen ja kasvinsuojeluun liittyvät kysymykset

Sopimuspuolet keskustelevat ja vaihtavat tietoja lainsäädännöstä ja todistus- ja tarkastusmenettelyistä erityisesti terveys- ja kasvinsuojelutoimia koskevan WTO:n sopimuksen (SPS), kansainvälisen kasvinsuojeluyleissopimuksen (IPPC), Maailman eläintautijärjestön (OIE) ja Codex Alimentarius -komission (CAC) muodostamassa toimintakehyksessä.

10 artikla

Kaupan tekniset esteet

Sopimuspuolet edistävät kansainvälisten standardien käyttöä ja tekevät yhteistyötä ja vaihtavat tietoja standardeista, vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyistä ja teknisistä määräyksistä erityisesti kaupan teknisiä esteitä koskevan WTO:n sopimuksen (TBT-sopimus) puitteissa.

11 artikla

Teollis- ja tekijänoikeuksien suoja

Sopimuspuolet tekevät yhteistyötä parantaakseen teollis- ja tekijänoikeuksien suojaa ja täytäntöönpanoa parhaiden käytäntöjen pohjalta ja edistävät tietojenvaihtoa asiasta. Yhteistyö voi käsittää tietojen ja kokemusten vaihtoa muun muassa teollis- ja tekijänoikeuksien käytöstä, edistämisestä, levityksestä, selkeyttämisestä, hallinnoinnista, yhdenmukaistamisesta, suojasta ja tosiasiallisesta soveltamisesta, niiden väärinkäytön estämisestä ja väärentämisen ja laittoman kopioinnin torjumisesta.

12 artikla

Kaupan helpottaminen

Sopimuspuolet vaihtavat kokemuksia ja tutkivat mahdollisuuksia yksinkertaistaa tuonti-, vienti- ja muita tullimenettelyjä ja lisätä kauppamääräysten avoimuutta, kehittää tulliyhteistyötä, mukaan luettuina keskinäisen hallinnollisen avunannon mekanismit, ja lisäksi ne pyrkivät lähentämään näkemyksiä ja toimimaan yhdessä kansainvälisten aloitteiden yhteydessä. Ne pyrkivät erityisesti parantamaan kansainvälisen kaupan, myös liikennepalvelujen, turvallisuutta sekä varmistamaan, että kaupan helpottaminen ja petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjunta toteutetaan tasapainoisesti.

13 artikla

Tulliyhteistyö

Sanotun estämättä muita tässä sopimuksessa tarkoitettuja yhteistyömuotoja molemmat sopimuspuolet ilmaisevat olevansa kiinnostuneita pohtimaan tulevaisuudessa mahdollisuutta tulliyhteistyöpöytäkirjan, joka käsittäisi myös keskinäisen avunannon, tekemiseen tässä sopimuksessa vahvistetussa institutionaalisessa kehyksessä.

14 artikla

Investoinnit

Sopimuspuolet edistävät houkuttelevan ja vakaan ympäristön kehittämistä vastavuoroisille investoinneille käymällä johdonmukaista vuoropuhelua lisätäkseen investointikysymysten ymmärtämystä ja niihin liittyvää yhteistyötä. Vuoropuhelulla ne selvittävät, minkälaisilla hallinnollisilla järjestelmillä investointivirtoja voitaisiin helpottaa, ja edistävät vakaiden, avoimien ja syrjimättömien investointisääntöjen laatimista.

15 artikla

Kilpailupolitiikka

Sopimuspuolet edistävät kilpailusääntöjen tosiasiallista käyttöönottoa ja soveltamista sekä tiedon levittämistä avoimuuden ja sopimuspuolten markkinoilla toimivien yritysten oikeusvarmuuden lisäämiseksi.

16 artikla

Palvelut

Sopimuspuolet käyvät johdonmukaista vuoropuhelua muun muassa vaihtaakseen tietoja sääntely-ympäristöistään, edistääkseen markkinoillepääsyä vastavuoroisesti, edistääkseen mahdollisuuksia pääoma- ja teknologialähteiden käyttöön ja lisätäkseen palvelukauppaa sopimuspuolten alueiden välillä ja kolmansien maiden markkinoilla.

V OSASTO

YHTEISTYÖ MUILLA ALOILLA

17 artikla

Matkailu

1. Sopimuspuolet voivat tehdä yhteistyötä parantaakseen tietojenvaihtoa ja vahvistaakseen parhaita käytäntöjä tavoitteena taata matkailualan tasapainoinen ja kestävä kehitys Maailman matkailujärjestön vahvistamien matkailun maailmanlaajuisten eettisten sääntöjen sekä paikallisen Agenda 21 -prosessin perustana olevien kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

2. Sopimuspuolet voisivat aloittaa yhteistyön luonnon- ja kulttuuriperintöjen suojelemiseksi ja niihin liittyvien mahdollisuuksien maksimoimiseksi. Sen

yhteydessä vähennettäisiin matkailun kielteisiä vaikutuksia ja lisättäisiin matkailuelinkeinosta paikallisyhteisöjen kestävään kehitykseen kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia muun muassa kehittämällä luontomatkailua, kunnioittamalla paikallisyhteisöjen koskemattomuutta ja etuja ja parantamalla matkailuteollisuuteen liittyvää koulutusta.

18 artikla

Rahoituspalvelut

Sopimuspuolet sopivat rahoituspalveluihin liittyvästä yhteistyöstä omien tarpeidensa, ohjelmiensa ja lainsäädäntönsä mukaisesti.

19 artikla

Talouspolitiikkaa koskeva vuoropuhelu

1. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä edistääkseen tietojen ja kokemusten vaihtoa taloutta koskevista suuntauksistaan ja politiikoistaan sekä alueellisen taloudellisen yhteistyön ja integroitumisen talouspolitiikasta.

2. Sopimuspuolet myös pyrkivät syventämään viranomaistensa vuoropuhelua taloudellisista kysymyksistä, jotka sen mukaan, mitä sopimuspuolet sopivat, voivat liittyä raha- ja finanssipolitiikkaan veropolitiikka mukaan luettuna, julkiseen talouteen, makrotalouden vakauttamiseen tai ulkomaanvelkaan.

3. Sopimuspuolet tunnustavat, että verojen välttämisen tai kiertämisen ehkäisemiseksi toteutettavien toimenpiteiden täytäntöönpanon helpottamiseksi on sopimuspuolten oikeudellisten kehysten osalta tärkeää lisätä avoimuutta ja vaihtaa tietoja. Ne sopivat parantavansa keskinäistä yhteistyötään tällä alalla.

20 artikla

Teollisuuspolitiikka ja pk-yrityksiä koskeva yhteistyö

1. Sopimuspuolet, jotka ottavat vastavuoroisesti huomioon toistensa talouspolitiikan ja sen tavoitteet, sopivat edistävänsä yhteistyötä kaikilla soveltuvilla teollisuuspolitiikan aloilla tavoitteena pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukyvyn parantaminen muun muassa seuraavasti:

   – tietojen ja kokemusten vaihto toiminnan kehysedellytysten luomisesta pienille ja keskisuurille yrityksille niiden kilpailukyvyn parantamiseksi,

   – taloudellisten toimijoiden välisten yhteyksien edistäminen, kannustaminen yhteisinvestointeihin ja yhteisyritysten ja yhteisten tietoverkkojen perustaminen esimerkiksi yhteisön nykyisten horisontaalisten ohjelmien avulla edistäen erityisesti pehmeän ja kovan teknologian siirtoa kumppanien välillä,

   – rahoituksen saannin ja markkinoillepääsyn helpottaminen, tiedottaminen ja innovoinnin edistäminen vaihtamalla erityisesti mikroyritysten ja pienten yritysten rahoituksen saantiin liittyviä hyviä käytäntöjä,

– yhteiset tutkimushankkeet valituilla teollisuuden aloilla sekä standardeja, vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä ja teknisiä määräyksiä koskeva yhteistyö yhteisesti sovitun mukaisesti.

2. Sopimuspuolet helpottavat ja tukevat kummankin sopimuspuolen yksityisten toimijoiden toteuttamaa toimintaa tällä alalla.

21 artikla

Tietoyhteiskunta

Sopimuspuolet, jotka tunnustavat tieto- ja viestintäteknologioiden olevan nykyaikaisen elämän keskeisiä osatekijöitä ja ehdottoman tärkeitä taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle, pyrkivät tekemään yhteistyötä, jossa painotutaan muun muassa seuraaviin tavoitteisiin:

a) helpotetaan kokonaisvaltaisen vuoropuhelun käymistä tietoyhteiskunnan eri osatekijöistä, joita ovat etenkin sähköisen viestinnän toimintaperiaatteet ja sääntely (yleispalvelu mukaan luettuna), lupien myöntäminen ja yleisvaltuutus, yksityisyyden ja henkilötietojen suoja sekä sääntelyviranomaisen riippumattomuus ja tehokkuus,

b) yhteisön, Indonesian ja Kaakkois-Aasian verkostojen ja palvelujen yhteenliitettävyys ja yhteentoimivuus,

c) uuden tieto- ja viestintätekniikan standardointi ja levittäminen,

d) yhteisön ja Indonesian tieto- ja viestintätekniikka-alan tutkimusyhteistyön edistäminen,

e) tieto- ja viestintätekniikkaa koskevat yhteiset tutkimushankkeet,

f) tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvät turvallisuusnäkökohdat.

22 artikla

Tiede ja teknologia

1. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä tiede- ja teknologiayhteistyötä molemminpuolisesti tärkeillä aloilla, joita ovat muun muassa energia, liikenne, ympäristö ja luonnonvarat sekä terveys, ottaen huomioon sopimuspuolten kyseisillä aloilla toteuttaman toimintapolitiikan.

2. Yhteistyön tavoitteina on:

a) edistää tieteeseen ja teknologiaan liittyvien tietojen ja osaamisen vaihtoa erityisesti politiikkojen ja ohjelmien toteuttamisen osalta,

b) edistää kestäviä suhteita sopimuspuolten tiedeyhteisöjen, tutkimuskeskusten, yliopistojen ja teollisuuden välillä,

c) edistää henkilöresurssikoulutusta,

d) edistää muita yhteisesti sovitun yhteistyön muotoja.

3. Yhteistyön muotoja voivat olla esimerkiksi yhteiset tutkimushankkeet sekä tutkijoiden vaihto, tapaamiset ja koulutus kansainvälisten vaihto-ohjelmien avulla tutkimustulosten levittämiseksi mahdollisimman laajalle.

4. Yhteistyössä sopimuspuolet tukevat omien korkeakoulujensa, tutkimuskeskustensa ja tuotantoalojensa (erityisesti pienten ja keskisuuren yritysten) osallistumista.

23 artikla

Energia

Sopimuspuolet pyrkivät edistämään energia-alan yhteistyötä. Tätä varten ne sopivat edistävänsä niitä vastavuoroisesti hyödyttäviä yhteyksiä tavoitteena:

a) monipuolistaa energian tarjontaa toimitusvarmuuden parantamiseksi, kehittää uusia uusiutuvan energian muotoja ja tehdä yhteistyötä energiateollisuuden tuotantotoiminnan alku- ja loppuvaiheessa,

b) saavuttaa energiankäytössä järkevä taso sekä tarjonnan että kysynnän suhteen ja lisätä yhteistyötä ilmastonmuutoksen torjumiseksi muun muassa Kioton pöytäkirjan puhtaan kehityksen mekanismin avulla,

c) edistää energian kestävään tuotantoon ja käyttöön tarkoitetun teknologian siirtoa,

d) käsitellä yhteyksiä kohtuuhintaan saatavilla olevan energian ja kestävän kehityksen välillä.

24 artikla

Liikenne

1. Sopimuspuolet pyrkivät tekemään yhteistyötä kaikilla liikennepolitiikan merkityksellisillä osa-alueilla helpottaakseen tavaroiden ja matkustajien liikkuvuutta edistämällä turvallisuutta, erityisesti meri- ja lentoturvallisuutta, inhimillisten voimavarojen kehittämistä, ympäristönsuojelua ja liikennejärjestelmiensä tehokkuutta.

2. Yhteistyömuotoina voivat olla muun muassa:

a) tietojenvaihto sopimuspuolten liikennepolitiikoista ja alan käytännöistä erityisesti kaupunki-, maaseutu- sisävesi- ja meriliikenteen osalta logistiikka mukaan luettuna, multimodaalikuljetusten yhteenliitettävyyden ja yhteentoimivuuden sekä tie-, rautatie-, satama- ja lentokenttähallinnon osalta,

b) maailmanlaajuisesti toimivan eurooppalaisen satelliittinavigointijärjestelmän (Galileo) mahdollinen käyttö keskittyen molemminpuolisesti tärkeisiin kysymyksiin,

c) lentoliikennepalveluja koskeva vuoropuhelu sopimuspuolten keskinäisten suhteiden kehittämiseksi edelleen molemmille sopimuspuolille tärkeillä aloilla; tässä yhteydessä olisi muutettava Indonesian ja yksittäisten jäsenvaltioiden välillä voimassa olevien kahdenvälisten lentoliikennepalvelusopimusten tiettyjä osia sopimusten saattamiseksi sopimuspuolten asianomaisten lakien ja määräysten

mukaisiksi ja selvitettävä mahdollisuuksia kehittää edelleen lentoliikenteeseen liittyvää yhteistyötä,

d) meriliikennepalveluja koskeva vuoropuhelu, jonka tavoitteina on turvata rajoittamaton pääsy kaupallisin perustein kansainvälisen meriliikenteen markkinoille ja kauppaan, saada aikaan sitoumus, ettei toisen sopimuspuolen kansalaisten tai yritysten käyttämiin aluksiin sovelleta lastinjakolausekkeita eikä kansallista kohtelua ja suosituimmuuskohtelua koskevia lausekkeita, ja selventää ovelta ovelle -liikennepalveluihin liittyviä kysymyksiä,

e) turvallisuutta ja pilaantumisen ehkäisemistä koskevien standardien ja määräysten täytäntöönpano erityisesti meriliikenteen ja lentoliikenteen osalta alan kansainvälisten yleissopimusten mukaisesti.

25 artikla

Koulutus ja kulttuuri

1. Sopimuspuolet sopivat edistävänsä koulutus- ja kulttuuriyhteistyötä moninaisuutta kunnioittaen lisätäkseen kulttuuriensa vastavuoroista ymmärtämystä ja tuntemusta.

2. Sopimuspuolet pyrkivät toteuttamaan tarvittavia toimenpiteitä kulttuurivaihdon edistämiseksi ja yhteisten aloitteiden käynnistämiseksi kulttuurin eri osa-alueilla esimerkiksi järjestämällä yhteisiä kulttuuritapahtumia. Sopimuspuolet sopivat tukevansa edelleen Aasia–Eurooppa-säätiön toimia.

3. Sopimuspuolet sopivat neuvottelevansa ja tekevänsä yhteistyötä kulttuurialan kansainvälisillä foorumeilla, esimerkiksi Unescon piirissä, ja vaihtavansa näkemyksiä kulttuurien moninaisuudesta ja alalla tapahtuvasta kehityksestä, kuten kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä tehdyn Unescon yleissopimuksen ratifioinnista ja täytäntöönpanosta.

4. Sopimuspuolten olisi lisäksi panostettava toimenpiteisiin, joilla pyritään luomaan yhteyksiä sopimuspuolten erityisvirastojen välille ja edistämään tietojen ja julkaisujen, osaamisen, opiskelijoiden, asiantuntijoiden ja teknisten valmiuksien vaihtoa sekä tieto- ja viestintätekniikoiden käyttöä opetuksessa käyttäen hyödyksi järjestelyjä, joita yhteisön ohjelmat tarjoavat koulutus- ja kulttuurialalla Kaakkois-Aasiassa, sekä sopimuspuolten alalla hankkimia kokemuksia. Kumpikin sopimuspuoli lupaa edistää Erasmus Mundus -ohjelman toteuttamista.

26 artikla

Ihmisoikeudet

1. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi.

2. Yhteistyöhön voi sisältyä muun muassa seuraavaa:

a) tuetaan Indonesian kansallisen ihmisoikeustoimintasuunnitelman täytäntöönpanoa,

b) edistetään ihmisoikeuksien kunnioittamista ja alan koulutusta,

c) lujitetaan ihmisoikeusalalla toimivia instituutioita.

3. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että niiden olisi hyödyllistä käydä ihmisoikeusvuoropuhelua.

27 artikla

Ympäristö ja luonnonvarat

1. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että luonnonvaroja ja biologista monimuotoisuutta on suojeltava ja hallinnoitava kestävällä tavalla, sillä ne ovat nykyisen sukupolven ja tulevien sukupolvien kehityksen perusta.

2. Sopimuspuolet ottavat kaikessa tämän sopimuksen nojalla toteuttamassaan toiminnassa huomioon maailman kestävän kehityksen huippukokouksen tulokset ja molempiin sopimuspuoliin sovellettavien monenvälisten ympäristösopimusten täytäntöönpanon.

3. Sopimuspuolet pyrkivät jatkamaan yhteistyötään alueellisissa ympäristöohjelmissa etenkin seuraavilla osa-alueilla:

a) ympäristötietoisuus ja lainvalvontakapasiteetti,

b) ilmastonmuutosta ja energiatehokkuutta koskevien valmiuksien kehittäminen painottuen ilmastonmuutosta ja kasvihuonevaikutusta koskevaan tutkimukseen ja kehittämiseen, niiden seurantaan ja analysointiin sekä niiden vähentämistä ja niihin sopeutumista koskeviin ohjelmiin,

c) valmiuksien kehittäminen monenvälisiin ympäristösopimuksiin (mukaan luettuina biologista monimuotoisuutta ja bioturvallisuutta koskevat sopimukset ja CITES) osallistumista ja niiden täytäntöönpanoa varten,

d) ympäristöteknologioiden, -tuotteiden ja -palvelujen edistäminen mukaan luettuna valmiuksien kehittäminen ympäristöasioiden hallintajärjestelmien ja ympäristömerkinnän osalta,

e) rajojen yli tapahtuvan vaarallisten aineiden sekä vaarallisten ja muussa muodossa olevien jätteiden laittoman kuljetuksen estäminen,

f) rannikko- ja meriympäristön suojelu ja pilaantumisen torjunta,

g) paikallistason osallistuminen ympäristönsuojeluun ja kestävän kehityksen edistämiseen,

h) maaperä ja maankäytön suunnittelu,

i) toimenpiteet rajat ylittävän savusumun aiheuttaman saastumisen torjumiseksi.

4. Sopimuspuolet edistävät toistensa osallistumista omiin ympäristöohjelmiinsa ohjelmien erityisehtojen mukaisesti.

28 artikla

Metsätalous

1. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että metsävaroja ja metsien biologista monimuotoisuutta on suojeltava ja hoidettava kestävällä tavalla nykyisen sukupolven ja tulevien sukupolvien eduksi.

2. Sopimuspuolet pyrkivät jatkamaan yhteistyötään parantaakseen metsä- ja maapalojen hallintaa, laittomien hakkuiden ja niihin liittyvän kaupan torjuntaa ja metsähallintoa ja edistääkseen kestävää metsänhoitoa.

3. Sopimuspuolet laativat kehitysohjelmia muun muassa seuraavista teemoista:

a) laittomia hakkuita ja niihin liittyvää kauppaa koskevien oikeudellisten välineiden vahvistamiseksi tehtävä yhteistyö asianomaisilla kansainvälisillä, alueellisilla ja kahdenvälisillä foorumeilla,

b) valmiuksien kehittäminen, tutkimus ja kehittäminen,

c) kestävän metsäalan kehittämisen tukeminen,

d) metsäsertifioinnin kehittäminen.

29 artikla

Maatalous ja maaseudun kehittäminen

Sopimuspuolet sopivat kehittävänsä maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevaa yhteistyötä. Aloja, joilla yhteistyötä voidaan vielä kehittää, ovat muun muassa:

a) maatalouspolitiikka ja maatalouden yleiset kansainväliset näkymät,

b) mahdollisuudet poistaa esteet viljelykasvien, kotieläinten ja niistä saatavien tuotteiden kaupalta,

c) maaseudun kehittämispolitiikka,

d) kasvi- ja kotieläintuotteisiin sovellettava laatupolitiikka, suojatut maantieteelliset merkinnät,

e) markkinakehitys ja kansainvälisten kauppasuhteiden edistäminen,

f) kestävän maatalouden edistäminen.

30 artikla

Merenkulku ja kalatalous

Sopimuspuolet edistävät merenkulku- ja kalastusalojen yhteistyötä sekä kahdenvälisellä että monenvälisellä tasolla erityisesti niiden kestävän kehityksen ja hallinnan tukemiseksi. Yhteistyöhön sopivia aloja ovat muun muassa:

a) tietojenvaihto,

b) tuki kestävälle ja vastuulliselle pitkän aikavälin merenkulku- ja kalastuspolitiikalle, mukaan luettuna rannikon ja meren luonnonvarojen suojelu ja hoito,

c) toimet laittomien, ilmoittamattomien ja sääntelemättömien kalastuskäytäntöjen estämiseksi,

d) markkinoiden ja toimintaedellytysten kehittäminen.

31 artikla

Terveydenhuolto

1. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä molemminpuolisesti tärkeillä terveydenhuollon osa-alueilla tavoitteena tehostaa toimia erityisesti seuraavilla aloilla: tutkimus, terveydenhuoltojärjestelmien hallinto, ravitsemus, lääkkeet, ennaltaehkäisevä lääketiede, merkittävät tartuntataudit kuten lintuinfluenssa, influenssapandemia, HI-virus/aids ja SARS, tarttumattomat taudit kuten syöpä, sydäntaudit ja liikennevammat sekä muut terveysuhat, esimerkiksi huumausaineriippuvuus.

2. Yhteistyö toteutetaan ensi sijassa seuraavilla tavoilla:

a) tietojen ja kokemusten vaihto edellä mainituilla aloilla,

b) epidemiologiaa, hajauttamista, terveydenhuollon rahoitusta, yhteisön vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja terveyspalvelujen hallintoa koskevat ohjelmat,

c) valmiuksien kehittäminen teknisen avun ja ammatillista koulutusta koskevien ohjelmien avulla,

d) terveyspalvelujen parantamista ja niihin liittyviä, muun muassa imeväis- ja äitiyskuolleisuuden vähentämiseen tähtääviä toimintoja tukevat ohjelmat.

32 artikla

Tilastointi

Sopimuspuolet sopivat edistävänsä tilastointimenetelmien ja -käytäntöjen yhdenmukaistamista yhteisön ja ASEANin tilastoyhteistyötä koskevien toimien mukaisesti. Tarkoitus on yhdenmukaistaa muun muassa tilastotietojen keruu ja levitys, minkä ansiosta sopimuspuolet voivat keskinäisesti hyväksytyin perustein käyttää tavara- ja palvelukaupan tilastoja sekä yleisemmin muiden sellaisten tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien alojen tilastoja, joille tietojen tilastollinen käsittely, kuten keruu, analysointi ja levitys, soveltuu.

33 artikla

Henkilötietojen suoja

1. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä tällä alalla yhteistyötä molemminpuolisena tavoitteena parantaa henkilötietojen suojaa parhaiden kansainvälisten käytäntöjen

mukaisesti sellaisina kuin ne esitetään esimerkiksi tietokoneistettujen henkilötiedostojen sääntelyä koskevissa Yhdistyneiden Kansakuntien suuntaviivoissa (YK:n yleiskokouksen 14 päivänä joulukuuta 1990 antama päätöslauselma 45/95).

2. Tietosuojaa koskeva yhteistyö voi olla esimerkiksi tietojen ja asiantuntemuksen vaihtona annettavaa teknistä apua, jonka yhteydessä otetaan huomioon sopimuspuolten lait ja hallinnolliset määräykset.

34 artikla

Maahanmuutto

1. Sopimuspuolet vahvistavat yhteisten ponnistelujen tärkeyden alueidensa välisten muuttovirtojen hallinnassa, ja yhteistyönsä lujittamiseksi ne käynnistävät kokonaisvaltaisen vuoropuhelun, joka kattaa kaikki muuttoliikkeeseen liittyvät kysymykset, kuten laittoman maahanmuuton, ihmisten salakuljetuksen ja ihmiskaupan sekä kansainvälistä suojelua tarvitsevien suojelun. Maahanmuuttoon liittyvät kysymykset sisällytetään sopimuspuolten kansallisiin taloudellisen ja sosiaalisen kehittämisen strategioihin. Kumpikin sopimuspuoli lupaa noudattaa humanitaarisia periaatteita maahanmuuttokysymyksiä käsitellessään.

2. Sopimuspuolten yhteistyö olisi toteutettava sopimuspuolten yhteisesti tekemän tarvearvioinnin mukaisesti ja noudattaen sopimuspuolten voimassa olevaa lainsäädäntöä. Yhteistyössä keskitytään muun muassa seuraaviin asioihin:

a) maahanmuuton perimmäiset syyt,

b) kansallisen lainsäädännön laadinta ja täytäntöönpano molempiin sopimuspuoliin sovellettavien alan kansainvälisten lakien mukaisesti erityisesti varmistaen palauttamiskieltoa koskevan periaatteen noudattaminen,

c) viisumeihin, matkustusasiakirjoihin ja rajavalvontaan liittyvät molemminpuolisesti tärkeät seikat,

d) maahanpääsyä koskevat säännöt, maahan päästettyjen henkilöiden oikeudet ja asema, maassa laillisesti asuvien ulkomaalaisten oikeudenmukainen kohtelu ja kotouttaminen, yleissivistävä ja ammatillinen koulutus sekä syrjinnän ja muukalaisvihan vastaiset toimenpiteet,

e) teknisten ja inhimillisten voimavarojen kehittäminen,

f) tehokkaan ennaltaehkäisevän toimintapolitiikan vahvistaminen laitonta maahanmuuttoa, ihmisten salakuljetusta ja ihmiskauppaa vastaan mukaan luettuina salakuljettaja- ja ihmiskauppaverkostojen torjunta ja uhrien suojelu,

g) maassa laittomasti oleskelevien henkilöiden palauttaminen inhimillisellä ja kunnioittavalla tavalla, mukaan luettuna vapaaehtoisen paluun edistäminen, ja heidän takaisinottonsa 3 kohdan määräysten mukaisesti.

3. Laittoman maahanmuuton ennaltaehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtävän yhteistyön puitteissa ja ihmiskaupan uhrien suojelun tarpeeseen vaikuttamatta sopimuspuolet sopivat lisäksi, että ne

a) pyynnöstä tunnistavat jäsenvaltion tai Indonesian alueella oleskelevat kansalaisikseen väitetyt henkilöt ja ottavat takaisin toisen sopimuspuolen alueella laittomasti oleskelevat kansalaisensa viipymättä ja ilman muodollisuuksia heti kun kansalaisuus on vahvistettu,

b) toimittavat takaisinotetuille kansalaisilleen asianmukaiset henkilöllisyysasiakirjat tätä tarkoitusta varten.

4. Sopimuspuolet sopivat, että ne käyvät pyynnöstä neuvottelut tehdäkseen sopimuksen, jolla säännellään niiden velvoitteita ottaa takaisin omat kansalaisensa ja muiden maiden kansalaiset. Siinä käsiteltäisiin myös kysymystä kansalaisuudettomista henkilöistä.

35 artikla

Järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption torjunta

Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä ja toimivansa järjestäytyneen rikollisuuden, talousrikollisuuden ja korruption torjumiseksi täyttämällä kaikilta osin voimassa olevat kansainväliset velvoitteensa tehdä keskinäistä yhteistyötä korruption avulla saatujen omaisuuden tai varojen takaisinsaamiseksi. Määräys on tämän sopimuksen olennainen osa.

36 artikla

Laittomien huumausaineiden torjumiseksi tehtävä yhteistyö

1. Sopimuspuolet tekevät oikeudellisten kehystensä puitteissa yhteistyötä vähentääkseen mahdollisimman paljon laittomien huumausaineiden tarjontaa, kauppaa ja kysyntää ja huumausaineista käyttäjille ja yhteiskunnalle aiheutuvia vaikutuksia yleisesti ja estääkseen huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittomaan valmistukseen käytettävien kemiallisten esiasteiden suuntaamisen toisaalle. Tähän pyritään kokonaisvaltaisella ja tasapainoisella politiikalla toteuttamalla tuloksellisia toimia ja varmistamalla tehokas koordinointi terveydenhuollosta, koulutuksesta, lainvalvonnasta tullipalvelut mukaan luettuina, sosiaali-, oikeus- ja sisäasioista ja laillisten markkinoiden sääntelystä vastaavien viranomaisten välillä.

2. Sopimuspuolet sopivat näiden tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavista yhteistyötavoista. Toimien perustana ovat yhteisesti sovitut, alan kansainvälisten yleissopimusten ja Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen 20. huumeita käsittelevän erityisistunnon kesäkuussa 1998 antamien poliittisen julistuksen ja huumausaineiden kysynnän vähentämisen suuntaa-antavia periaatteita koskevan julistuksen mukaiset periaatteet.

3. Sopimuspuolten yhteistyö voi käsittää näkemysten vaihtoa lainsäädännöstä ja parhaista käytännöistä sekä teknistä ja hallinnollista apua seuraavilla aloilla: huumausaineiden väärinkäytön ehkäisy ja käsittely monenlaisin toimin, esimerkiksi vähentämällä väärinkäytöstä aiheutuvia vahinkoja, tiedotus- ja seurantakeskukset, henkilöstön koulutus, huumausaineisiin liittyvä tutkimus, oikeudellinen yhteistyö ja poliisiyhteistyö ja huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittomaan valmistukseen käytettävien kemiallisten esiasteiden toisaalle suuntaamisen estäminen. Osapuolet voivat sopia sisällyttävänsä yhteistyöhön myös muita aloja.

4. Sopimuspuolet voivat tehdä yhteistyötä edistääkseen kestävää vaihtoehtoista kehityspolitiikkaa, jolla pyritään vähentämään niin paljon kuin suinkin mahdollista laittomien huumausaineiden, erityisesti kannabiksen, perustana olevien kasvien viljelyä.

37 artikla

Rahanpesun torjumista koskeva yhteistyö

1. Sopimuspuolet ovat yhtä mieltä siitä, että niiden rahoitusjärjestelmien käytön estämiseksi kaiken rikollisen toiminnan, kuten huumausaineiden kaupan ja korruption, tuottoon liittyvän rahanpesun estämiseksi tarvitaan toimintaa ja yhteistyötä.

2. Molemmat sopimuspuolet sopivat tekevänsä tekniseen ja hallinnolliseen apuun liittyvää yhteistyötä tavoitteena määräysten laadinta ja täytäntöönpano ja hyvin toimivat mekanismit rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjumiseksi mukaan luettuna rikosten tuottoon perustuvien omaisuuserien ja varojen takaisin saaminen.

3. Yhteistyöllä mahdollistetaan asiaan liittyvien tietojen vaihto sopimuspuolten lainsäädännön mukaisesti ja yhteisön ja alan kansainvälisten elinten, kuten rahanpesunvastaisen toimintaryhmän, hyväksymiä vaatimuksia vastaavien asianmukaisten rahanpesun torjuntaa ja terrorismin rahoitusta koskevien vaatimusten käyttöönotto.

38 artikla

Kansalaisyhteiskunta

1. Sopimuspuolet tunnustavat järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan, erityisesti akateemisten piirien, roolin tämän sopimuksen mukaisessa vuoropuhelu- ja yhteistyöprosessissa ja sen mahdollisen osallistumisen tähän prosessiin. Ne sopivat edistävänsä järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävää vilkasta vuoropuhelua ja sen tosiasiallista osallistumista vuoropuhelu- ja yhteistyöprosessiin.

2. Järjestäytynyt kansalaisyhteiskunta voi, demokratian periaatteiden ja kummankin sopimuspuolen lakien ja hallinnollisten määräysten mukaisesti,

a) osallistua päätöksentekoon kansallisella tasolla,

b) saada tietoja kehitys- ja yhteistyöstrategioista ja alakohtaisista politiikoista ja osallistua niitä koskeviin neuvotteluihin kehitysprosessin kaikissa eri vaiheissa, erityisesti jos on kyse sitä koskevista aloista,

c) hallinnoida avoimesti kaikkia sille sen toiminnan tukemiseksi myönnettyjä rahoitusvaroja,

d) osallistua yhteistyöohjelmien täytäntöönpanoon, esimerkiksi valmiuksien kehittämiseen, sitä koskevilla aloilla.

39 artikla

Valtion ja julkishallinnon nykyaikaistamista koskeva yhteistyö

Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteisesti tehdyn tarvearvioinnin pohjalta yhteistyötä julkishallintojensa nykyaikaistamiseksi muun muassa seuraavilla osa-alueilla:

a) organisatorisen tehokkuuden parantaminen,

b) hallintoelinten palvelutarjonnan tehostaminen,

c) julkisten resurssien avoimen hallinnoinnin ja vastuuvelvollisuuden varmistaminen,

d) lainsäädäntökehyksen ja institutionaalisen rakenteen parantaminen,

e) valmiuksien kehittäminen politiikan suunnittelua ja täytäntöönpanoa varten (julkisten palvelujen tarjonta, talousarvion laatiminen ja täytäntöönpano, korruption torjunta),

f) oikeuslaitoksen kehittäminen,

g) lainvalvontamekanismien ja -virastojen parantaminen.

40 artikla

Yhteistyömuodot

1. Sopimuspuolet sopivat antavansa omien valmiuksiensa ja säännöstensä sallimissa rajoissa käyttöön asianmukaiset resurssit, myös rahoitusvarat, tässä sopimuksessa määrättyjen yhteistyötavoitteiden saavuttamiseksi.

2. Sopimuspuolet kannustavat Euroopan investointipankkia jatkamaan toimintaansa Indonesiassa omien menettelyjensä ja rahoitusvaatimustensa ja Indonesian lakien ja hallinnollisten määräysten mukaisesti.

VI OSASTO

INSTITUTIONAALINEN RAKENNE

41 artikla

Sekakomitea

1. Sopimuspuolet sopivat perustavansa tämän sopimuksen nojalla sekakomitean, joka koostuu kummankin sopimuspuolen mahdollisimman korkean tason edustajista. Sekakomitean tehtävinä on

a) varmistaa tämän sopimuksen moitteeton toiminta ja täytäntöönpano,

b) vahvistaa tämän sopimuksen tavoitteita koskevat painopisteet,

c) ratkaista tämän sopimuksen soveltamista tai tulkintaa koskevat erimielisyydet,

d) antaa suosituksia tämän sopimuksen allekirjoittaneille sopimuspuolille sopimuksen tavoitteiden edistämiseksi ja tarvittaessa sopimuksen soveltamista tai tulkintaa koskevien näkemyserojen ratkaisemiseksi.

2. Sekakomitea kokoontuu tavallisesti vähintään kahden vuoden välein vuorotellen Indonesiassa ja Brysselissä yhteisesti sovittavana päivänä. Myös ylimääräisiä sekakomitean kokouksia voidaan järjestää sopimuspuolten niin sopiessa. Sekakomitean puheenjohtajana toimii vuorotellen kummankin sopimuspuolen edustaja. Sekakomitean kokousten esityslistasta päätetään sopimuspuolten yhteisellä sopimuksella.

3. Sekakomitea voi perustaa työryhmiä avukseen tehtäviensä hoidossa. Työryhmät raportoivat toiminnastaan yksityiskohtaisesti sekakomitealle sen kaikissa kokouksissa.

4. Sopimuspuolet sopivat, että sekakomitean tehtävänä on myös varmistaa kaikkien yhteisön ja Indonesian välillä tehtyjen tai tehtävien alakohtaisten sopimusten tai pöytäkirjojen moitteeton toiminta.

5. Sekakomitea vahvistaa oman työjärjestyksensä tämän sopimuksen soveltamista varten.

VII OSASTO

LOPPUMÄÄRÄYKSET

42 artikla

Tulevaa kehitystä koskeva lauseke

1. Yhteistyötä lisätäkseen sopimuspuolet voivat keskinäisestä sopimuksesta muuttaa, tarkistaa ja laajentaa tätä sopimusta esimerkiksi täydentämällä sitä tiettyjä aloja tai toimintoja koskevilla sopimuksilla tai pöytäkirjoilla.

2. Sopimuksen täytäntöönpanon osalta kumpikin sopimuspuoli voi tehdä ehdotuksia yhteistyön laajentamiseksi ottaen huomioon sopimuksen soveltamisesta saadut kokemukset.

43 artikla

Muut sopimukset

1. Tämä sopimus ja sen nojalla toteutettavat toimet eivät rajoita jäsenvaltioiden valtuuksia tehdä kahdenvälistä yhteistyötä Indonesian kanssa tai tarvittaessa tehdä sen kanssa uusia kumppanuus- ja yhteistyösopimuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen asian kannalta merkityksellisten määräysten soveltamista.

2. Tämä sopimus ei vaikuta sellaisten sitoumusten soveltamiseen tai täytäntöönpanoon, joita sopimuspuolet ovat tehneet kolmansien osalta.

44 artikla

Riitojenratkaisumekanismi

1. Kumpikin sopimuspuoli voi saattaa sekakomitean käsiteltäväksi kaikki tämän sopimuksen soveltamista tai tulkintaa koskevat erimielisyydet.

2. Sekakomitea käsittelee erimielisyydet 41 artiklan 1 kohdan c ja d alakohdan mukaisesti.

3. Jos sopimuspuoli katsoo, että toinen sopimuspuoli on jättänyt täyttämättä jonkin tämän sopimuksen mukaisen velvoitteensa, se voi toteuttaa aiheelliset toimenpiteet. Erityisen kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta se esittää ennen toimenpiteiden toteuttamista sekakomitealle kaikki tilanteen perinpohjaiseksi tutkimiseksi tarvittavat tiedot sopimuspuolten kannalta hyväksyttävän ratkaisun saavuttamiseksi.

4. Sopimuspuolet sopivat, että sopimusta tulkittaessa ja sovellettaessa tarkoitetaan 3 kohdassa olevalla ilmaisulla ’erityisen kiireelliset tapaukset’ tilanteita, joissa sopimuspuoli on olennaisesti rikkonut sopimusta. Sopimuksen olennainen rikkominen tarkoittaa seuraavaa:

i) sopimuksen purkaminen, joka ei ole kansainvälisen oikeuden yleisten säännösten sallima; tai

ii) 1 artiklan 1 kohdassa, 3 artiklan 2 kohdassa ja 35 artiklassa tarkoitettujen sopimuksen olennaisten osien rikkominen.

5. Toimia valittaessa on etusijalle asetettava ne, joista on vähiten haittaa tämän sopimuksen toiminnalle. Toimista ilmoitetaan välittömästi toiselle sopimuspuolelle, ja niistä neuvotellaan toisen sopimuspuolen sitä pyytäessä.

45 artikla

Apuvälineet

Helpottaakseen tämän sopimuksen nojalla tehtävää yhteistyötä sopimuspuolet sopivat järjestävänsä tarvittavat apuvälineet yhteistyön täytäntöönpanoon osallistuville asianmukaisesti valtuutetuille asiantuntijoille ja virkamiehille tehtävien suorittamista varten kummankin sopimuspuolen sisäisten sääntöjen ja hallinnollisten määräysten mukaisesti.

46 artikla

Alueet, joihin sopimusta sovelletaan

Tätä sopimusta sovelletaan alueeseen, johon sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta siinä määrätyin edellytyksin, sekä Indonesian alueeseen.

47 artikla

Sopimuspuolten määrittely

Tässä sopimuksessa ’sopimuspuolilla’ tarkoitetaan yhteisöä tai sen jäsenvaltioita taikka yhteisöä ja sen jäsenvaltioita niiden toimivallan mukaisesti sekä Indonesian tasavaltaa.

48 artikla

Sopimuksen voimaantulo ja kesto

1. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona jälkimmäinen sopimuspuoli on ilmoittanut toiselle sopimuspuolelle tätä varten tarvittavien oikeusmenettelyjen päätökseen saattamisesta.

2. Sopimus on voimassa viisi vuotta. Sen voimassaoloa jatketaan ilman eri toimenpiteitä vuodeksi kerrallaan, jollei kumpikaan sopimuspuoli ilmoita kuusi kuukautta ennen kyseessä olevan yksivuotisen voimassaolojakson päättymistä toiselle sopimuspuolelle kirjallisesti aikomuksestaan olla jatkamatta sopimuksen voimassaoloa.

3. Sopimuspuolet sopivat sopimukseen mahdollisesti tehtävistä muutoksista. Muutokset tulevat voimaan sen jälkeen, kun jälkimmäinen sopimuspuoli on ilmoittanut toiselle sopimuspuolelle kaikkien tarvittavien muodollisuuksien täyttämisestä.

4. Sopimuspuoli voi sanoa sopimuksen irti antamalla toiselle sopimuspuolelle kirjallisen irtisanomisilmoituksen. Sopimuksen irtisanominen tulee voimaan kuusi kuukautta sen jälkeen, kun toinen sopimuspuoli on vastaanottanut ilmoituksen.

49 artikla

Ilmoittaminen

Ilmoitukset toimitetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille ja Indonesian tasavallan ulkoasiainministerille.

50 artikla

Todistusvoimaiset tekstit

Tämä sopimus on laadittu bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakian, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja indonesian kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Tehty kahtena kappaleena …..[paikka] ….[päivä] …..kuuta 20…..

Euroopan yhteisö Indonesian tasavalta

Belgian kuningaskunta

Bulgarian tasavalta

Tšekin tasavalta

Tanskan kuningaskunta

Saksan liittotasavalta

Viron tasavalta

Kreikan tasavalta

Espanjan kuningaskunta

Ranskan tasavalta

Irlanti

Italian tasavalta

Kyproksen tasavalta

Latvian tasavalta

Liettuan tasavalta

Luxemburgin suurherttuakunta

Unkarin tasavalta

Maltan tasavalta

Alankomaiden kuningaskunta

Itävallan tasavalta

Puolan tasavalta

Portugalin tasavalta

Romania

Slovenian tasavalta

Slovakian tasavalta

Suomen tasavalta

Ruotsin kuningaskunta

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta

Päätösasiakirja

Täysivaltaiset edustajat, jotka edustavat

EUROOPAN YHTEISÖÄ, jäljempänä ’yhteisö’,

sekä

BELGIAN KUNINGASKUNTAA,

BULGARIAN TASAVALTAA,

TŠEKIN TASAVALTAA,

TANSKAN KUNINGASKUNTAA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTAA,

VIRON TASAVALTAA,

HELLEENIEN TASAVALTAA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTAA,

RANSKAN TASAVALTAA,

IRLANTIA,

ITALIAN TASAVALTAA,

KYPROKSEN TASAVALTAA,

LATVIAN TASAVALTAA,

LIETTUAN TASAVALTAA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTAA,

UNKARIN TASAVALTAA,

MALTAN TASAVALTAA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTAA,

ITÄVALLAN TASAVALTAA,

PUOLAN TASAVALTAA,

PORTUGALIN TASAVALTAA,

ROMANIAA,

SLOVENIAN TASAVALTAA,

SLOAVAKIAN TASAVALTAA,

SUOMEN TASAVALTAA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTAA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTAA,

jotka ovat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen sopimuspuolet, jäljempänä ’jäsenvaltiot’,

sekä

INDONESIAN TASAVALTAA,

jotka

kokoontuivat (…) (…) päivänä (…)kuuta (…) allekirjoittamaan puitesopimuksen Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Indonesian tasavallan kokonaisvaltaisesta kumppanuudesta ja yhteistyöstä, ovat hyväksyneet puitesopimuksen kokonaisvaltaisesta kumppanuudesta ja yhteistyöstä.

Jäsenvaltioiden ja Indonesian tasavallan täysivaltaiset edustajat ottavat huomioon seuraavan Euroopan yhteisön yksipuolisen julistuksen:

”Sopimuksen ne määräykset, jotka kuuluvat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen kolmannen osan IV osaston soveltamisalaan, sitovat Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia erillisinä sopimuspuolina eivätkä osana Euroopan yhteisöä, kunnes Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti (tapauksen mukaan) ilmoittaa Indonesian tasavallalle, että määräykset sitovat sitä osana Euroopan yhteisöä Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti. Sama koskee myös Tanskaa mainittuihin sopimuksiin liitetyn Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan mukaisesti.”

Tehty (...) (...)

Euroopan yhteisö Indonesian tasavalta

Bulgarian tasavalta

Belgian kuningaskunta

Tšekin tasavalta

Tanskan kuningaskunta

Saksan liittotasavalta

Viron tasavalta

Kreikan tasavalta

Espanjan kuningaskunta

Ranskan tasavalta

Irlanti

Italian tasavalta

Kyproksen tasavalta

Latvian tasavalta

Liettuan tasavalta

Luxemburgin suurherttuakunta

Unkarin tasavalta

Maltan tasavalta

Alankomaiden kuningaskunta

Itävallan tasavalta

Puolan tasavalta

Portugalin tasavalta

Romania

Slovenian tasavalta

Slovakian tasavalta

Suomen tasavalta

Ruotsin kuningaskunta

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta